

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 938/2023
31.08.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Мирјане Андријашевић, Зорана Хацића и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца „НУТРИЦИЈА“ ДОО Чуруг, чији је пуномоћник Мирослав Бркљач, адвокат у ..., против туженог „Erste Bank“ АД Нови Сад, чији је пуномоћник Ђорђе Ђокић, адвокат у ..., ради стицања без основа, вредност предмета спора 10.000,00 динара,, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8774/21 од 26.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 31.08.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8774/21 од 26.01.2023. године.

УСВАЈА СЕ ревизија, **ПРЕИНАЧУЈУ се** пресуда Привредног апелационог суда Пж 8774/21 од 26.01.2023. године и пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1040/2021 од 22.06.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 10.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 04.11.2017. године па до исплате.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 55.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 1040/2021 од 22.06.2021. године обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 10.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 04.11.2017. године до исплате. У ставу другом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 36.300,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 8774/21 од 26.01.2023. године одбијена је жалба туженог као неоснована и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио благовремену ревизију због потребе уједначавања судске праксе, позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку, којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао посебну ревизију туженог и утврдио да испуњава услове прописане одредбом члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20), за одлучивање о истој, због потребе за уједначавањем судске праксе.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку и одлучио да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим био у уговорном односу по основу Уговора о вишенаменском оквирном лимиту од 07.07.2017. године, којим је тужени одобрио тужиоцу вишенаменски оквирни лимит у износу од 48.000,00 евра у динарској противвредности утврђеној применом средњег курса НБС на дан пуштања вишенаменског лимита у коришћење. Делом члана 5. наведеног Уговора, који се односи на накнаде и друге трошкове, предвиђено је да је корисник дужан да за обраду захтева и одобравање кредита на дан пуштања средстава кредита, плати банци накнаду у износу од 0,5% од износа одобрених средстава. Наплаћен износ на дан плаћања 07.07.2017. године по том основу је 10.000,00 динара.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су расправљали о пуноважности наведене уговорне одредбе као претходном правном питању за одлучивање о тужбеном захтеву за исплату, и утврдили да се ради о ништавој уговорној одредби. Свој став нижестепени судови образлажу тиме што тужени није доказао да је у складу са Одлуком НБС о условима и начину обрачуна ефективне каматне стопе и изгледу и садржини образаца који се уручују кориснику („Сл. гласник РС“ бр. 65/11), која је важила у тренутку закључења предметног уговора, тужиоцу у понуди за закључење предметног Уговора о кредиту, презентовао јасне и недвосмислене податке о накнади за обраду кредита у износу од 0,50%, односно нема доказа да је тужилац кроз понуду за закључење уговора био упознат са врстом и висином накнаде које падају на његов терет и који су саставни део ефективне каматне стопе. Из наведених разлога нижестепени судови су стали на становиште да је уговорна одредба којом је предвиђено плаћање накнаде за обраду кредита ништава, па су применом одредбе члана 210. ЗООа обавезали туженог да тужиоцу исплати износ од 10.000,00 динара са затезном каматом од дана стицања.

Врховни суд не прихвата изнето правно схватање нижестепених судова у погледу ништавости уговорне одредбе којом је уговорена накнада за обраду кредита.

Заузето правно становиште у погледу недостатка понуде дате у предуговорној фази на основу које би се тужилац упознао са висином ефективне каматне стопе и свим трошковима накнаде који га терете у поступку реализације кредитног захтева, не може

се прихватити у конкретном случају. Ово из разлога што је у конкретном случају првостепени суд утврдио да је тужена банка уручила тужиоцу Потврду о условима одобрења кредита од 07.07.2017. године, План отплате кредита и Преглед каматних стопа и накнада, који чине саставни део уговора. Конкретно, накнада за обраду захтева према чињеничном утврђењу првостепеног суда, дефинисана је у Прегледу каматних стопа и накнада за кредит за ликвидност и обртна средства, те накнада за обраду кредитног захтева износи 0,50% од износа одобреног кредита, минимум 3.000,00 динара. Спорном уговорном одредбом уговорени су трошкови обраде кредита управо у висини 0,50% од износа одобреног кредита, а приликом повлачења дела средстава у износу од 2.000.000,00 динара, тужиоцу је наплаћен износ од 10.000,00 динара, што одговара уговореном проценту на име трошкова обраде кредита. Код таквог стања ствари, становиште је Врховног суда да пуноважност предметне уговорне одредбе није спорна са становишта потпуног обавештења корисника кредита о економском терету који он пружима прихватањем обавезе плаћања уговорених трошкова, јер је тужена банка тужиоцу уручила исправу из чије садржине је тужилац могао бити упознат са висином своје новчане обавезе. Правно је неутемељно становиште другостеног суда да недостатак понуде за закључење уговора исказана на прописаном обрасцу у Прилогу 1, образац 1б, означен као „Основни подаци о кредиту/кредитној картици-понуда” цитиране Одлуке НБСа, утиче на пуноважност спорне уговорне одредбе, из разлога што је према чињеничном утврђењу, на основу Прегледа каматних стопа и накнада за кредит за ликвидност и обртна средства тужилац био упознат са својом обавезом плаћања трошкова обраде кредита, као и њеном висином. Осим тога, тужилац је у поднеску од 16.06.2021. године навео да је тужени у својству даваоца кредита доставио тужиоцу Преглед битних елемената отплате кредита, у који су укључени и трошкови обраде кредита исказани кроз ефективну каматну стопу, што говори у прилог чињеници да је тужилац био упознат са својом обавезом плаћања трошкова обраде кредита, без обзира што није уручен образац Понуде.

Из наведених разлога, правно је неутемељено становиште нижестепених судова да изостанак конкретне понуде за закључење уговора дате у предуговорној фази води ништавости спорне уговорне одредбе.

Како нижестепени судови нису правилно применили материјално право приликом решавања претходног правног питања ништавости уговорне одредбе из члана 5. уговора о кредиту који се односи на накнаде и трошкове, то није правилна ни одлука којом је усвојен тужбени захтев за исплату новчаног износа од 10.000,00 динара са затезном каматом, због чега је Врховни суд применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку преиначио нижестепену одлуку и одбио тужбени захтев.

Одлука о трошковима спора донета је применом одредбе члана 165. став 2. у вези члана 163. став 1. и 154. и 163. став 1, 2, 3. и 4. Закона о парничном поступку. Туженом су досуђени трошкови спора у укупном износу од 55.500,00 динара, и то: на име састава једног образложеног поднеска у износу од 9.000,00 динара, на име приступа на једно одржано рочиште у износу од 10.500,00 динара, на име састава жалбе у износу од 18.000,00 динара и на име састава ревизије у износу од 18.000,00 динара, све у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Туженом нису досуђени трошкови судских такси у жалбеном и ревизијском поступку,

јер тужени ове трошкове није определио по висини у складу са одредбом члана 163. став 2. ЗПП-а.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић